

Thái sư Trần Thủ Độ

Trần Thủ Độ là người có công lập nên nhà Trần, lại là chú của vua và đứng đầu trăm quan, nhưng không vì thế mà tự cho phép mình vượt qua phép nước.

Có lần, Linh Từ Quốc Mẫu, vợ ông, muốn xin riêng cho một người làm chức câu đương. Trần Thủ Độ bảo người ấy :

- Người có phu nhân xin cho làm chức câu đương, không thể ví như những câu đương khác. Vì vậy, phải chặt một ngón chân để phân biệt.

Người ấy kêu van mãi, ông mới tha cho.

Một lần khác, Linh Từ Quốc Mẫu ngồi kiệu đi qua chỗ thêm cấm, bị một người quân hiệu ngăn lại. Về nhà, bà khóc :

- Tôi là vợ thái sư mà bị kẻ dưới khinh nhờn.

Ông cho bắt người quân hiệu đến. Người này nghĩ là phải chết. Nhưng khi nghe anh ta kể rõ ngọn ngành, ông bảo :

- Người ở chức thấp mà biết giữ phép nước như thế, ta còn trách gì nữa !
Nói rồi, lấy vàng, lụa thưởng cho.

Trần Thủ Độ có công lớn, vua cũng phải nể. Có viên quan nhân lúc vào chầu vua, ứa nước mắt tâu :

- Bệ hạ còn trẻ mà thái sư chuyên quyền, không biết rồi xã tắc sẽ ra sao. Hạ thần lấy làm lo lắng.

Vua đem viên quan đến gặp Trần Thủ Độ và nói :

- Kẻ này dám tâu xằng với trẫm là Thượng phụ chuyên quyền, nguy cho xã tắc.

Trần Thủ Độ trầm ngâm suy nghĩ rồi tâu :

- Quả có chuyện như vậy. Xin Bệ hạ quả trách thần và ban thưởng cho người nói thật.

Theo ĐẠI VIỆT SỬ KÍ TOÀN THƯ

- **Thái sư** : chức quan đầu triều thời xưa.
- **Câu đương** : một chức vụ nhỏ ở xã, giữ việc bắt bớ, áp giải người có tội.
- **Kiếp** : phương tiện đi lại thời xưa gồm một ghế ngồi có mái che và đôi đòn khiêng, thường do bốn người khiêng.
- **Quân hiệu** : chức quan võ nhỏ.
- **Xã tắc** : đất nước, nhà nước.
- **Thượng phụ** : từ xưng hô để tỏ ý tôn kính Trần Thủ Độ (*thượng* : bề trên, *phụ* : cha).

1. Khi có người muốn xin chức câu đương, Trần Thủ Độ đã làm gì ?
2. Trước việc làm của người quân hiệu, Trần Thủ Độ xử lí ra sao ?
3. Khi biết có viên quan tâu với vua rằng mình chuyên quyền, Trần Thủ Độ nói thế nào ?
4. Những lời nói và việc làm của Trần Thủ Độ cho thấy ông là người như thế nào ?